

Становище

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен “доктор”

Автор на дисертационния труд: Бойка Валериева Петкова, докторант по научното направление Общо и сравнително езиковедие - германски езици (английски език), професионално направление 2.1 Филология, област на висше образование 2. Хуманитарни науки в Департамент "Чужди езици и култури" на Нов български университет, София.

Тема на дисертацията: Семантични и структурни особености на онкологичната терминология на английски език в съпоставка с български език

Член на научното жури: доц. д-р Борис Анатолиевич Наймушин, 2.1 Филология (теория и практика на превода – английски език)

***

Актуалност на дисертационния труд

Изследването е посветено на комплексен анализ на термините от областта на онкологията. Докторантът си поставя за цел да проследи терминообразуването в областта на онкологията на английски език в съпоставка с български език. Основната цел на този труд е да се направи описание на спецификата на терминообразуването, на семантичните и структурните особености на онкологичната терминология. В хода на изследването авторът прави опит да се изучат начините на образуване на онкологичните термини. Корпусът от термини се състои от над 500 терминологични единици.

Бойка Петкова изтъква, че изследването има принос в развитието на общата теория за термина, докато практическата значимост на изследването се заключава в систематизирането и тълкуването на корпус от български и англоезични термини в онкологията, използвани от специалисти в клиничните и параклиничните медицински специалности.

Като резултат от това изследване авторът възнамерява да използва събраната база данни за издаване на първия двуезичен (англо-български) речник на онкологични термини и първото помагало по онкологична терминология с упражнения в качеството си на учебно пособие за български и чуждестранни студенти, обучаващи се в областта на онкологията и за специализанти по онкология.

Настоящата проблематика е актуална от гледна точка на съвременната преводаческа практика и проблемите на терминологията.

Запознатост с анализирания научен проблем, преглед на литературата и структура на дисертационния труд

Дисертационният труд като цяло е написан ясно и четивно и представлява интересно изследване на научната проблематика. Предложеният анализ на литературата, както и структурирането и съдържанието на дисертацията несъмнено показват, че докторантът е добре запознат с изследваната материя.

Дисертацията се състои от увод, четири глави, заключения, приложение (корпус) и библиография. Общият обем на изследването е 175 страници, от които 9 страници библиография и 24 страници корпус.

Съответствие между цели и задачи и избраната методика на изследване

Като забележка ще посоча, че според мен в една лингвистична работа е неуместно да има отделна глава, посветена на педагогическите методи на преподаване на терминология и примерни планове на уроци. Това е съвсем друга област, и включването на тази глава не е оправдано от заглавието и целите на дисертацията.

Въпроси към докторанта

Имам редица въпроси и забележки по текста на дисертацията и автореферата. Ще се огранича само с няколко.

1) Например, бих помолил автора да обясни смисъла на следните изречения и пасажи, които ми изглеждат като преведени с Google Translate:

Стр. 21 - Главна цел на терминологията според Льоик Депенкер (президент на Френската общност на терминологията) е ръководенето на огромните съвкупности от единиците. Според него („Методи и принципи на терминологията“ - 1970 г.) големият актуален залог е този на теорията на терминологията. Теорията на терминологията е заимствана от два постулата: от една част концептуалната терминология, произведена в абсолютното от терминологите и от друга част една контекстуална терминология, която се наблюдава, когато се разработват текстовете по автоматичен начин.

Стр. 21-22 - Според професор Кристоф Рош терминът е лингвистична единица, която посочва една концепция, без да се съгласува с терминологията в дадена област. Ако се изчака един консенсус за избора на термините и техните определения, то това не е нещо лесно. Различията между съществуващите методи могат да се обяснят само в частност, ако това е бил фактът.

Стр. 22 - Концептуалната терминология настоява, че концепцията е в сърцето на терминологичната работа и съставя изходната точка. Тя следва един ономазиологичен ход, където след като се е изградило концептуалното моделиране в една област, се забавя да се идентифицират термините, които се отнасят и се предлагат нови- неологизми. **Концептуалната терминология позволява един подреден нормативен достъп, основавайки някои термини, като стандартни наименования. Тя е в основата на така наречената класическа терминология, която е определена в Общата Теория на Терминологията, краен резултат от трудовете на Вюстер.**

Стр. 14-15 - През четвъртия период (1985 и настоящия момент) терминологията заема привилегировано място във връзка с появата на пазари за езиковата индустрия. Както подчертават Рондо и Сейгър: „независимо от различните идеологизации... през последните 15 години беше постигнато съгласие по въпросите за водещите принципи на терминознанието.

Стр. 20 - Въпреки че в миналото терминологията е била свързана- прикрепена изцяло от лексикалните аспекти на специализираните езици, то нейният обсег сега достига синтаксиса и фонологията

Стр. 20-21 - Идеята е да се опита да се ръководят, да се подредят и да се третират съвкупностите от терминологичните единици. **Опитва се да се стреми към една свързаност, една връзка на тези запаси от думи, да се открие това именно в синонимите или в дефинициите им.** Определят се понятията, за да се достигне от един език в друг, да се опишат едни и същи неща с термини, в които сме сигурни, че описват едни и същи обекти. **Днес терминологията е в сърцето на много дисциплини- по-точно в документалните дисциплини. Терминологията се преоткрива еднакво в техническата редакция, в документалната редакция и в учебниците, които се използват, в автоматичния превод и във всичко, което се нарича днес изкуственост на познанието и учения за битието.**

2) В предоставената ми за рецензиране редакция на текста има много пунктуационни грешки, недопустими за текст на дисертация:

Безспорно онкологията е един от **най- бързо** развиващите се клонове на медицината.

Обект на изследването се явява българската и английската терминология в областта на **медицината- в онкологията и по- конкретно** на терминологичните единици (тясноспециални термини, интердисциплинарни термини и професионализми), от които тя е изградена.

Стр. 6 - Предмет на изследването е терминообразуването на онкологичната **терминология, като** начин на репрезентиране на специализирани знания по онкология и по лингвистика.

Стр. 10 - Така например термините от областта на онкологията **тумор на бял дроб, туморни маркери**, имат своя специфична терминологична характеристика.

3) Примери за дословен превод, в случая от руски, което е странно за специалист, занимаващ се с превод:

Стр. 9 - „Известно е добре, че числото на термините на почти всяка наука расте буквално не за дни, а за часове...Ако съзнателно не се занимават с термините, учените в края на краищата ще престанат да се разбират един с друг“.

Заключение

Дисертационният труд на Бойка Валериева Петкова показва добра теоретична и практическа подготовка на автора в областта на темата на дисертацията. Направените забележки не намаляват значително стойността на изследването.

Въз основа на изложеното дотук смятам, че дисертационният труд на Бойка Валериева Петкова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и авторът заслужава да ѝ бъде присъдена образователната и научна степен “доктор” по научното направление Общо и сравнително езикознание - германски езици (английски език), професионално направление 2.1 Филология, област на висше образование 2. Хуманитарни науки

29.06.2018 г.

.....

доц. д-р Борис Наймушин
Департамент „Англицистика“
Нов български университет